

**Міністерство освіти і науки України
Полтавський державний аграрний університет**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ

**V Всеукраїнська науково-практична конференція
(6 грудня 2022 р.)**

м. Полтава 2022

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»: збірник матеріалів
V Всеукраїнської науково-практичної конференції (6 грудня 2022 р.)*

УДК 33: 167.1

А 43

Рекомендовано до друку вченою Радою факультету обліку та фінансів
Полтавського державного аграрного університету (протокол № 5 від 28.11.2022 р.).

Редакційна колегія:

- **Аранчій В. І.**, к. е. н., професор, в. о. ректора Полтавського державного аграрного університету, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування;
- **Дорогань-Писаренко Л. О.**, к. е. н., професор, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Зоря О. П.**, д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Томілін О. О.**, д. е. н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Єгорова О. В.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Остапенко Т. М.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри аналітичної економіки та менеджменту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;
- **Кубецька О. М.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри аналітичної економіки та менеджменту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ.

Актуальні питання сучасної економічної науки : збірник матеріалів
V Всеукр. наук.-практ. конф., 6 грудня 2022 р. Полтава : ПДАУ, 2022.
230 с.

До збірника матеріалів V Всеукраїнської науково-практичної конференції
«Актуальні питання сучасної економічної науки» ввійшли результати
міждисциплінарних теоретичних та прикладних досліджень актуальних проблем
української економіки.

Матеріали надруковані в авторській редакції. Редакційна колегія може не
розділяти поглядів авторів. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених
фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за
додержання норм авторського права несуть автори.

© Колектив авторів

© Полтавський державний аграрний університет

СУТНІСТЬ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЕТАПИ УПРАВЛІННЯ НЕЮ Кибкало Н.В.....	115
МЕТА ТА ПОКАЗНИКИ ОЦІНЮВАННЯ ЛІКВІДНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА Кривошея В. В.	118
АНАЛІЗ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА Кубецька О.М., Бабенко Ю.Д.....	120
СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ ПЕРСОНАЛУ Кубецька О.М., Буцанова К.Г.	123
СТВОРЕННЯ УМОВ ЩОДО ЕФЕКТИВНОЇ РОБОТИ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ Кубецька О.М., Козлова Д.С.....	125
МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ПРОВЕДЕННЯ ОЦІНКИ РІВНЯ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА Лимар А. О., Жайворонок Л. М.	128
ВАРТІСТЬ КАПІТАЛУ ЯК СКЛАДОВА ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ СУБ'ЄКТОМ ГОСПОДАРЮВАННЯ Лук'яненко В. В., Петренко Є. А.	131
АНАЛІЗ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ГРОШОВИХ КОШТІВ ПІДПРИЄМСТВА Манзюк Д.О., Смітюх Н.А.	133
НАПРЯМИ ТА ЗАВДАННЯ АНАЛІЗУ ВИТРАТ ОСНОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА Морозова П.І.	136
ЗНАЧЕННЯ МЕТОДУ АВС-АНАЛІЗУ В УПРАВЛІННІ ВИРОБНИЧИМИ ЗАПАСАМИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ Нікітенко М. М., Кваша Я.І.	139
ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ ТА УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ Остапенко Т.М.....	142
РОЛЬ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ НА ПІДПРИЄМСТВІ, ЙОГО ВИДИ Остапенко Т.М., Димитрієва О.Д.	144

СУТНІСТЬ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЕТАПИ УПРАВЛІННЯ НЕЮ

Кибкало Н. В.,

здобувач вищої освіти ОС Магістр

Полтавський державний аграрний університет

Науковий керівник: Тютюнник Ю. М., к.е.н., доцент

Одним із критеріїв успішної діяльності підприємства є фінансова стійкість. Сьогодні ефективність фінансової діяльності являє собою запоруку сприятливого внутрішнього середовища для досягнення цілей та завдань розвитку підприємництва, вимагаючи від суб'єктів системи фінансового управління чіткого розуміння сучасних концепцій, моделей, принципів та методів організації, а також здійснення фінансової діяльності.

Дана проблема останнім часом стоїть у центрі уваги сучасних наукових досліджень. Вагомий внесок у розробку теоретичних та методичних засад аналізу фінансової стійкості вітчизняних підприємств зробили такі вчені: О. Базилінська, Н. Власова, В. Гросул, Г. Крамаренко, В. Кремень, Л. Мельник, Л. Норік, В. Рогожин, Г. Савицька, О. Тищенко, Ю. Тютюнник та інші.

Водночас слід зазначити, що на сьогоднішньому етапі розвитку економіки України багатогранні аспекти фінансової стійкості підприємства недостатньо розроблені, викладення їх має суперечливий характер, існує немало розбіжностей серед науковців у розумінні самої суті фінансової стійкості. Крім того, немає чітких напрямів та програм поліпшення фінансової стійкості підприємства для покращення його загального фінансового стану. Важливо розглянути це питання та визначити, як досягти фінансової стійкості компанії у сучасному динамічному економічному середовищі.

В економічній літературі існує широке розмаїття визначень поняття «фінансова стійкість», які мають як спільні риси, так і суттєві відмінності. Цей термін використовується на всіх рівнях – від окремого домогосподарства або індивідуального підприємця до діяльності світових фінансових систем. Деякі вчені характеризують фінансову стійкість як довготривалу платоспроможність. Інші зазначають про те, що це оптимальна структура та склад оборотних активів. Третя група вчених вважає, що це стабільна діяльність підприємства в довгостроковому періоді, яка визначається співвідношенням власного і позикового капіталу та його ефективним використанням.

Різні погляди науковців щодо сутності поняття «фінансова стійкість підприємства» узагальнені в табл. 1.

Отже, провівши аналіз наукових праць із проблем забезпечення фінансової стійкості суб'єктів господарювання, можна зробити висновок, що вчені зробили значний внесок у її розв'язання, зокрема запропонували моделі визначення поняття «фінансова стійкість» як насамперед співвідношення між власним і позиковим капіталом, що забезпечує платоспроможність, інвестиційну привабливість та ефективність діяльності підприємства у довгостроковій перспективі.

Підходи до визначення сутності поняття «фінансова стійкість підприємства»

Автори	Визначення
Г.В. Савицька [4, с. 619]	Здатність суб'єкта господарювання функціонувати і розвиватися, зберігати рівновагу своїх активів та пасивів, які є гарантією його постійної платоспроможності та інвестиційної привабливості в межах допустимого рівня ризику
В.М. Кремень, С.Я. Щепетков [2, с. 108]	Спроможність підприємства за рахунок власних коштів забезпечувати діяльність або запаси і витрати, це здатність господарюючого суб'єкта функціонувати й розвиватися, зберігати рівновагу своїх активів та пасивів у мінливих умовах внутрішнього і зовнішнього середовища
Ю.М. Тютюнник [6, с. 107]	Багатогранне поняття, що включає оцінювання різних аспектів фінансово-господарської діяльності підприємства. Сутність фінансової стійкості визначається ефективним формуванням, розподілом та використанням фінансових ресурсів
Г.О. Крамаренко, О.Є. Чорна [1, с. 115]	Під фінансовою стійкістю слід розуміти його платоспроможність у часі з дотриманням умови фінансової рівноваги між власними та позиковими коштами підприємства, коли за рахунок власних коштів повністю погашаються колишні та нові борги
О.М. Тищенко, Л.О. Норік [5, с. 407]	Властивість, яка відображає в процесі взаємодії зовнішніх і внутрішніх чинників впливу досягнення стану фінансової рівноваги і здатність не лише утримувати на відповідному рівні протягом деякого часу основні характеристики діяльності підприємства, але й функціонувати та розвиватися

Складність поняття «фінансова стійкість» проявляється у наявності різних точок зору з питань її тлумачення, при цьому в більшості трактувань підкреслюється її важливість для успішної діяльності підприємства, тому кожному суб'єкту господарювання, який прагне бути незалежним (стійким) та економічно спроможним, необхідно управляти своєю фінансовою стійкістю.

Управління фінансовою стійкістю підприємства можна розглянути як послідовність етапів, головною ознакою якої є використання на кожному з етапів певного інструменту, що визначається на самому початку формування механізму та може бути вдосконалений у процесі його реалізації:

- визначення цілей механізму управління фінансовою стійкістю підприємства;
- оцінка рівня фінансової стійкості підприємства;
- визначення методів (засобів, важелів) впливу на фінансову стійкість підприємства;
- розроблення основних напрямів забезпечення фінансової стійкості підприємства (формування стратегії);
- реалізація розробленої стратегії;
- контроль над реалізацією стратегії.

Також для підвищення рівня фінансової стійкості підприємства доцільно здійснювати її оцінювання, використовуючи такі групи показників [7, с. 122]:

«Актуальні питання сучасної економічної науки»: збірник матеріалів
V Всеукраїнської науково-практичної конференції (6 грудня 2022 р.)

– абсолютні, які відображають рівень забезпеченості запасів джерелами формування;

– відносні (фінансово-економічні коефіцієнти), які характеризують фінансову стійкість підприємства з погляду структури і стану майна та джерел формування капіталу;

– поріг рентабельності та запас фінансової міцності.

Проаналізувавши різноманітні підходи до визначення сутності фінансової стійкості, пропонуємо під фінансовою стійкістю підприємства розуміти спроможність стабільно працювати та розвиватися, підтримуючи оптимальне співвідношення власного та позикового капіталу, з урахуванням змін зовнішнього і внутрішнього середовища.

У сучасних умовах військового стану українським підприємствам складно підтримувати достатній рівень фінансової стійкості. Загалом для поліпшення характеристик фінансової стійкості підприємствам необхідно збільшити обсяг власних фінансових ресурсів, визначити найбільш оптимальне співвідношення складників капіталу, за якого підприємство зможе вільно маневрувати та ефективно використовувати грошові кошти, забезпечуючи тим самим безперебійний процес виробництва та реалізації продукції (виконання робіт, надання послуг).

Список використаних джерел

1. Крамаренко Г.О., Чорна О.Є. Фінансовий аналіз. Київ: ЦУЛ, 2008. 330 с.
2. Кремень В.М., Щепетков С.Я. Оценка финансовой устойчивости предприятия. *Актуальні проблеми економіки*. 2011. № 1. С. 107–116.
3. Подольська В.О., Оржинська О.О. Комплексна оцінка фінансової стійкості підприємства. *Науковий вісник Полтавського університету споживчої кооперації України*. – 2012. – № 4 (35). – С. 136–142.
4. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навчальний посібник. Київ: Знання, 2005. 654 с.
5. Тищенко О.М., Норік Л.О. Моделювання оцінки та прогнозування фінансової стійкості підприємства. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2012. № 640. С. 406–415.
6. Тютюнник Ю.М. Фінансовий аналіз: навчальний посібник; частина II; 2-ге вид., перероб. і доп. Полтава: РВВ ПДАА, 2014. 393 с.
7. Школьник І.О. Фінансовий аналіз: навчальний посібник; за ред. І.О. Школьник та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 368 с.